

Energimarknadsinspektionen
registrator@ei.se

REMISSVAR: EI:S STATUSRAPPORT OM ELNÄTSTARIFFER – FRÅN TEORI TILL VERKLIGHET

Ei PM2021:03; dnr 2019-100497

Inledning

HSB Riksförbund har valt att inkomma med synpunkter på Ei:s Statusrapport om elnätstariffer – från teori till verklighet (Ei PM2021:03) med dnr 2019-100497.

HSB är Sveriges största bostadskooperation med över 600 000 medlemmar och 4000 bostadsrättsföreningar. I snart 100 år har HSB verkat för det goda boendet där vinsten går tillbaka till byggandet och förvaltningen av bostadsrättsföreningar.

HSB har som två av sina övergripande strategier att *år 2030 ha nära noll i klimatpåverkan och vara anpassat till ett förändrat klimat och ha en hållbar och resurseffektiv medlems- och affärsverksamhet som optimerar vårt bidrag till en hållbar utveckling och minskar vårt beroende av begränsade resurser.*

HSB står därmed bakom ett ambitiöst och kostnadseffektivt energi- och klimatarbete i bostadssektorn.

Frågor om detta remissvar kan ställas till: Mikael Rosén, mikael.rosen@hsb.se

Med vänlig hälsning

Johan Nyhus
Förbundsordförande
HSB Riksförbund

Synpunkter och kommentarer

HSB **anser** att rapporten är mycket väl genomarbetad och man har genom en väl vald metod (MKA) gjort en mycket bra genomlysning av förutsättningarna för utformning av elnätstariffer.

HSB **anser** vidare att väl utformade elnätstariffer är mycket viktiga ur ett samhällsekonomiskt perspektiv och en viktig del i att skapa ett långsiktigt stabilt elnät. Tarifferna bör därför vara utformade så att slutanvändare har en möjlighet att reagera på de styrmekanismer som kan användas inom ramen för tariffutformningen, till exempel lokaliseringssignaler, ToU och liknande mekanismer. Det är också viktigt att den ekonomiska faktorn i mekanismen är tillräckligt stor för att den skall kunna fungera som en flexibilitetsstyrning, dvs slutkunden skall kunna se en ekonomisk påverkan till följd av sitt beteende. Det betyder följaktligen att den fasta delen av tariffen inte bör vara för stor. Vad som är ”för stor” är dock svårt att säga. Detta kommer att variera mellan kundgrupper utifrån betalningsmöjligheter, priskänslighet etc.

HSB **anser** vidare att tarifferna bör vara utformade så att de är lätta att förstå. Därmed inte sagt att det nödvändigtvis behöver vara enkelt att reagera på framförallt kortsiktiga prissignaler. Detta kan mycket väl lösas med automation och intelligenta styrsystem. Även transparensen är viktig och här åligger det elnätsföretagen att vara tydliga i varför olika tariffkomponenter ser ut som, och prissätts som, de gör. Här **anser** HSB att det finns mycket att göra. Ur slutkundsperspektivet bör det också vara tydligt vilken ersättning som ges för så kallad nätnytta.

Utöver de fyra komponenter som genomlysts i rapporten ser HSB även att reaktiv effekt bör finnas med som en komponent. Anledningen till det är främst att den reaktiva effekten i näten medför överdimensionering vilket i slutändan ökar kostnaderna för nätet. Men en kostnad för reaktiv effekt kan också användas som signal till energieffektivisering alternativt lokal kompensering vilket i båda fall gagnar elnätets dimensionering. Detta kan med fördel ligga kvar på regionnät precis som idag då det i lokalnät har en mindre betydelse för den enskilda slutanvändaren. Där drivs den minskade användningen av reaktiv effekt mer tydligt av andra incitament och allmän teknikutveckling.

Som också nämns i rapporten kan det finnas kompletterande verktyg för effektivt nätutnyttjande. Bland dessa syns flexibilitetsmarknader, oberoende aggregatorer, energigemenskaper och möjligheter till lokala icke koncessionspliktiga nät.

HSB har tidigare svarat på flera remisser inom elområdet där vi framhåvt vikten av att utredningen och lagstiftningen avseende energigemenskaper behöver påskyndas liksom arbetet med utredning av IKN. Båda dessa ser vi som en mycket viktig del i det framtida elsystemet och kan vara bra komplement för ett effektivt nätutnyttjande. Hur lagstiftningen kommer att se ut inom dessa båda områden bör rimligtvis påverka tariffutformning, framför allt avseende den framåtblickande komponenten. Vikten av detta lyfts också fram i exempelvis Svenska Kraftnäts marknadsanalys av elnäten i framtiden.

Ei frågar specifikt om synpunkter på metoder för fördelning av residuala kostnader. Här **anser** HSB att den modell som finns idag, dvs via säkrings- eller effektabonnemang är väl fungerande, väl inarbetad, enkel och transparent. Det skapar också en enkelhet i förhållande till andra tariffkomponenter. Det påverkas inte heller av att nätföretag kan välja att helt sluta med säkringsabonnemang vilket redan idag har skett i vissa nät. Det underlättar också bedömningen av lönsamhet avseende batterilagring som ju är en fråga som blir allt mer aktuell med sjunkande priser på just batterier. Även styrning och optimering av elanvändning i den allt mer komplexa tekniksituationen underlättas av att tariffer har denna typ av upplägg då det blir enklare att utforma optimeringsalgoritmer.